دانشگاه فلوریدا؛ پرچم‌دار در فعالیت‌های ورزشی

فرهیختگان| برنده شدن در مسابقات قهرمانی ملی فوتبال بین دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی و بعد از آن هم دو بار قهرمانی متوالی در مسابقات بسکتبال کافی بود تا نام دانشگاه فلوریدا در زمینه فعالیت‌های ورزشی بر سر زبان‌ها بیفتاد. این تازه بخش کوچکی از فعالیت‌های دانشگاه فلوریداست. نگاهی به تاریخچه این دانشگاه کسب موفقیت‌های بسیار دیگر را هم در این زمینه نشان می‌دهد. جالب آنکه دانشگاه فلوریدا در کنار تمام فعالیت‌های این چنینی در زمینه آموزش و تحصیل هم سابقه بسیار خوبی دارد. دانشجویان این دانشگاه در کنار رسیدگی به وضعیت جسمی و انجام ورزش‌های گوناگون زیر نظر مربیان کارآمد، در سایه استادهای توانا مدرک آکادمیک دریافت می‌کنند.

گفت‌وگو با ضیاء موحد درباره آموزش فلسفه در دانشگاه و رابطه‌اش با نیاز جامعه

از فیلسوف‌ها می‌ترسند

رونک حسینی
ronak.hoseini@fdn.ir

آیا فلاسفه تنها چند دانشمند منزوی هستند که گوشه‌نشین کتابخانه‌هایند و کاری به کار جامعه ندارند؟ این نمی‌تواند تصویر درستی باشد. وقتی تاریخ فلسفه را تورق می‌کنیم، فیلسوفانی را می‌بینیم که دغدغه‌هایی بزرگ داشته‌اند و سال‌ها روی بزرگ‌ترین مشکلات معنایی بشر تفکر و تعمق کرده‌اند. فیلسوفان، با عقل و منطق، درباره تمام امور فکر کرده‌اند و نظریات گوناگونی برای انواع دغدغه‌های بشر ارائه داده‌اند.

مرگ، عشق، ترس، فقر، اخلاق، بیماری، حکومت و سیاست و هزار چیز دیگر موضوع تفکر فلاسفه بوده و هرکدام در طول تاریخ فلسفه به دنبال پاسخی برای نیازها و سوالات بشر بوده‌اند. اما در حال حاضر فلسفه چه جایگاهی در جامعه دارد و آموزش‌های فلسفی در دانشگاه چقدر متناسب با نیازهای جامعه است؟ و آیا یک فارغ‌التحصیل فلسفه می‌تواند نیازهای جامعه را برطرف کند و از پس وظایف یک فیلسوف برآید؟

ضیاء موحد، استاد منطق و فلسفه و عضو انجمن حکمت و فلسفه ایران می‌گوید آموزش فلسفه در دانشگاه روش درستی ندارد. این که دانشجو در یک ترم بخواهد درباره چندین فیلسوف و عقایدشان بداند روش درستی نیست. تمرکز بر یک فیلسوف می‌تواند به دانشجو کمک کند به روش‌شناسی در فلسفه دست یابد و تفکر فلسفی را درک کند. او می‌گوید یک فیلسوف واقعی می‌تواند جایگاه حقیقی خود را پیدا کند.

یک فیلسوف براساس عقل نظر می‌دهد و نباید با تقسیم‌بندی‌های نادرست عده‌ای از متفکران را از جامعه کنارگذاشت.

!!!

به نظر شما در حال حاضر آموزش فلسفه در دانشگاه چقدر متناسب با نیازهای واقعی است؟ درواقع شیوه کنونی آموزش را چقدر کارآمد می‌دانید؟

در این مورد حرف بسیار است اما من ترجیح می‌دهم درباره روش خودم در آموزش فلسفه حرف بزنم. اعتقاد دارم در آموزش فلسفه بهترین روش این است که یک فیلسوف را به خوبی بشناسیم. برای شناخت یک فیلسوف، دغدغه‌هایش، افکارش، پیشینه زندگی‌اش و نظرش درباره فیلسوفان قبل و بعدش حدود سه تا چهار سال کار لازم است. حسن مطالعه یک فیلسوف در این است که دانشجو می‌آموزد چطور با یک نظام فکری روبه‌رو شود و برای یک تفکر منطقی و فیلسوفانه از چه نقطه‌ای باید شروع کند. دانشجو مطالعه می‌کند که یک فیلسوف کارش را از کجا شروع کرده و روش او چه بوده است و مهم‌تر از همه یاد می‌گیرد سیستماتیک بودن روش در فلسفه به چه معناست.

یک فیلسوف از میان شمار زیادی از فلاسفه؛ کدام را باید انتخاب کرد؟ و فایده این روش چیست؟

اینکه چه کسی را انتخاب کنیم، نیاز به تجربه و مطالعه دارد. من فکر می‌کنم برای مطالعه فلسفه مدرن غرب، دکارت نقطه آغاز است. به اندازه کافی هم درباره‌اش و هم آثارش در فلسفه منابع و ماخذ فارسی داریم. برای شناخت دکارت در فلسفه کتاب کافی داریم. من در ارتباط با همین شیوه آموزش تجربه‌ای در دانشکده الهیات داشته‌ام. یک لیست به من دادند که در یک ترم باید درباره ارسطو، افلاطون، دکارت، اسپینوزا، راسل و شوپنهاور تدریس کنم.

> حسن مطالعه یک فیلسوف در این است که دانشجو می‌آموزد چطور با یک نظام فکری روبه‌رو شود و برای یک تفکر منطقی و فیلسوفانه از چه نقطه‌ای باید شروع کند

من گفتم چنین کاری نمی‌کنم. فقط درباره یک فیلسوف درس دادم. البته عده‌ای از دانشجویان با من مخالف و عده‌ای هم موافق بودند. با وجود مخالفان، آخر ترم چند نفر از دانشجویان آمدند پیش من و گفتند توانسته‌اند معنی فلسفه را درک کنند.

زمانی که شما یک فیلسوف را خوب بشناسید، طرز فکرش را درک کنید و درباره‌اش خوب مطالعه کنید، می‌بینید چه مخالفت‌هایی در زمان خودش با او شده است، فیلسوفان بعدی چه عقیده‌ای درباره فلسفه او داشته‌اند و خودش با نظر کدام فیلسوفان مخالفت کرده است. نتیجه این کار و این دقت در آموزش این است که دانشجو تفکر فلسفی را می‌آموزد.

شیوه‌ای که نادرست می‌دانید چه نتیجه‌ای دارد؟

نمی‌شود یک نفر فلسفه بخواند و تخصصی درباره افکار یک فیلسوف نداشته باشد. حاصل آن شیوه آموزش این است که دانشجو با یک روش التقاطی و پراکنده، چیزهایی را یادمی‌گیرد که به هیچ دردی نمی‌خورد؛ کمی از این فیلسوف، قدری درباره دیگری و همین‌طور آشفته. این را نمی‌شود فلسفه نامید. یک دانشجوی ریاضی هم که می‌خواهد کارش را شروع کند، اول چهار عمل اصلی را می‌آموزد و بعد می‌رود سراغ دیفرانسیل، انتگرال، ماتریس و غیره. آموزشی که در دانشگاه تهران به دانشجوهای فلسفه می‌دهند، آموزش تاریخ ناقصی است که دانستنش دردی از دانشجو دوا نمی‌کند. از دانشجویی که در یک ترم باید درباره پنج فیلسوف بخواند و آنها را بشناسد و کارشان را بررسی کند چه انتظاری می‌توان داشت؟ یک ترم زمان کافی برای این کار نیست. مثل این است که شما بخواهید ساز زدن یاد بگیرید و برای این کار، یک هفته بروید سه‌تار یاد بگیرید، هفته بعد بروید سراغ تار زدن، هفته بعدش ضرب بگیرید و هفته بعدتر بروید سر وقت نواختن کمانچه. آخرش چه می‌شود؟ شما هیچ سازی را یاد نگرفته‌اید و هیچ‌کاره شده‌اید. نتوانسته‌اید در سازی تخصص پیدا کنید. نه صدای درستی از سه‌تارتان بلند می‌شود، نه تارتان نوای دل‌انگیزی دارد، نه بلدید صدای خوشی از کمانچه دربیاورید و نه ضرب گرفتن‌تان به دردی می‌خورد.

ما به فیلسوف نیاز داریم؟

بهترین دایره‌المعارف‌ها را کسانی جمع‌آوری کرده‌اند و نوشته‌اند که تفکر فلسفی داشته‌اند. علت این موضوع روشن است. فیلسوف‌ها روش بلدند. فلسفه به آدم‌ها روش کار، انسجام و منطق یاد می‌دهد. در قلب فلسفه ما منطق را می‌یابیم. اگر چنین چیزی نباشد، حرف فلسفی درستی حاصل نمی‌شود. کسی حرف فیلسوفی را که تفکر منطقی و استدلال درست ندارد گوش نمی‌دهد. منطق مهم است؛ چه شهودی باشد، چه جدید باشد و چه قدیم.

چقدر در تصمیم‌گیری‌های مهم از نظر فیلسوفان استفاده می‌شود؟

الان که همه فیلسوفند. نگاه کنید و ببینید در جایگاه‌های مختلف چه افرادی ادعای فیلسوف بودن دارند. هر کسی که مقام و منصبی دارد مدعی فیلسوفی است. مخالفان و موافقان ساختار حکومت همه خود را فیلسوف می‌دانند. در ساختار قدرت همه مدعی‌اند. در راس امور هم همین‌طور. فیلسوف‌ها شغل کم ندارند. ممکن است یک متخصص کامپیوتر بی‌کار بماند اما فیلسوف‌ها نه. اصلا تعدادی از دپارتمان‌های فلسفه را ساخته‌اند که یک عده‌ای بروند مدرک دکتری‌شان را بگیرند. چه کسی است که فیلسوف نباشد؟

یک دانشجوی فلسفه بعد از فارغ‌التحصیلی چه جایگاهی می‌تواند پیدا کند؟

اگر کسی فیلسوف واقعی باشد، جایگاه خودش را پیدا می‌کند. یک فیلسوف واقعی خودش می‌تواند راهش را پیدا کند و جایگاه تاثیرگذاری برای خودش بیابد. در طول تاریخ، هیچ‌گاه نهادهای قدرت، هراسی از پزشکان و مهندسان نداشته‌اند اما فلاسفه با قدرت عقل آنها را ترسانده‌اند. برای همین می‌توانید تربیت نوعی خاصی از فیلسوفان را ببینید. اما عقل اگر در هر جامعه‌ای حکمفرما شود و فیلسوف واقعی وقتی کارش را انجام دهد، هر چیزی به جایگاه واقعی خودش خواهد رسید.

فیلسوف چه کسی است

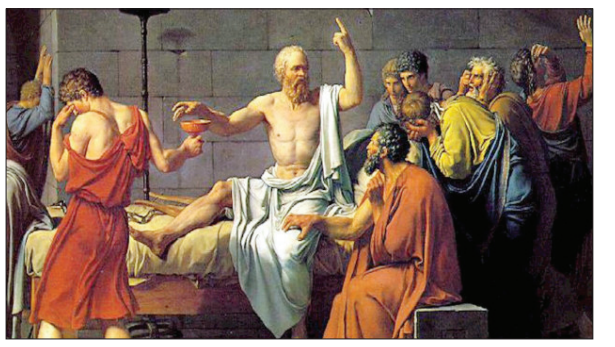

ضیاء موحد | فیلسوف کسی است که در طول تاریخ، نهاد قدرت از او می‌هراسیده است. چرا؟ چون فیلسوف منتقد است و صمیمی. چون حرفش را در محکمه عقل می‌زند و کاری به امور دیگر ندارد. فیلسوف می‌تواند اهل مذهب باشد یا نباشد، در هر حال این تفکر منطقی و عقلانی است که بر رای او حاکم است. البته وقتی کسی حرفش را به مقتضای عقل می‌زند به این معنی نیست که به خداوند معتقد نیست. این یک خلط مبحث است. تقسیم‌بندی روشنفکران به دینی و غیردینی کار غلطی است. وقتی می‌گوییم عده‌ای روشنفکر دینی هستند و عده‌ای روشنفکر غیردینی داریم تقسیم‌بندی سیاسی اشتباه انجام می‌دهیم. در دنیا این تقسیم‌بندی وجود ندارد. اشتباه است که عده‌ای متفکر را با این روش اشتباه کنار بگذاریم؛ این یک برچسب سیاسی است.

علم و جهان

کشورهایی با بیشترین نرخ کمک‌هزینه‌های مالی

فرهیختگان| در آخرین مطالعه‌ای که بر روند پرداخت وام و کمک‌هزینه‌های مالی دانشگاه‌های اتحادیه اروپا، ایالات متحده آمریکا و کانادا صورت گرفته، این نتیجه حاصل شده که دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی انگلستان، آلمان و فرانسه بیشترین میزان کمک‌هزینه‌های تحصیلی را به دانشجویان خود اعطا می‌کنند. براساس گزارش یواس‌نیوز تمامی دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی که در این سه کشور مشغول فعالیت هستند، سال‌هاست که بیشترین میزان کمک‌هزینه مالی را در اختیار دانشجویان خود می‌گذارند. بررسی‌های انجام شده نشان می‌دهد با توجه به اینکه در آلمان و فرانسه زبان رسمی آلمانی و فرانسوی است این امکان برای دانشجویان بومی وجود دارد که تحصیل خود را به زبان اصلی ادامه داده و به این ترتیب لازم نیست هزینه‌ای برای دانشگاه خود متقبل شوند. همچنین اگر این افراد بخواهند در دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی انگلیسی زبان درس بخوانند تنها با پرداخت مبلغ بسیار کمی می‌توانند روی صندلی‌های آموزشی بنشینند. برای دانشجویان بین‌المللی هم که تسلط کافی و لازم را به این زبان‌ها داشته باشند، امکان تحصیل رایگان در بعضی موارد وجود دارد و برای دانشگاه‌های انگلیسی زبان هم این مبلغ بسیار کمتر از مراکز آموزشی موجود در ایالات متحده آمریکا و کانادا برآورد شده است. در مورد بریتانیا هم با وجود اینکه زبان آموزشی در دانشگاه‌ها همان انگلیسی است و عدد و رقم‌های اعلام شده در نگاه اول بالا به نظر می‌رسد، کمک‌هزینه‌های اعلام شده آنقدر زیاد است که بستر ادامه تحصیل را برای دانشجویان بومی و بین‌المللی به راحتی فراهم کند.

دنیای دانش

براساس اعلام وردنیوز

گسترش آموزش هنرهای زیبا در یونان

فرهیختگان| مدیر آموزش عالی کشور یونان در آخرین تصمیم خود اعلام کرده است که روند آموزشی برای انواع زمینه‌های هنرهای زیبا از سال تحصیلی ۲۰۱۸ در تمام دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی این کشور گسترش می‌یابد. از جمله دلایل اصلی اجرای این طرح، تاثیر بسیار زیاد آموزش رشته‌های هنری در بالا بردن سطح فرهنگ جوانان اعلام شده و مدیران آموزشی یونان بر این باور هستند که با توجه به قدمت بسیار زیادی که هنر در بستر فرهنگی این کشور دارد، جوانان این کشور باید از زیر و بم‌های هنر، تاریخچه و همچنین تاثیر هنر بر زندگی افراد جامعه اطلاع داشته باشند.

همچنین برای آن دسته از دانشجویانی که علاقه‌ای به ادامه تحصیل در زمینه هنرهای زیبا ندارند، کارگاه‌های آموزشی کوتاه‌مدت برگزار می‌شود تا به این ترتیب دانش هنر آنها افزایش یافته و این امکان برای‌شان فراهم شود که خارج از محدوده دانشگاه این مباحث را آموزش ببینند. براساس این خبر تعداد رشته‌های مرتبط با هنرهای زیبا در هر کدام از دانشگاه‌های یونان تا پنج دوره در هر ترم تحصیلی افزایش خواهد یافت و همچنین ظرفیت پذیرش دانشجویان داخلی و خارجی هم به همان نسبت بیشتر می‌شود.

کتیبه

مجله مهندسی بیوسیستم ایران

فرهیختگان| انتشار مجله مهندسی بیوسیستم ایران همسو با دیگر نشریات علمی پژوهشی دانشگاه تهران در راستای تحقق اهداف سند چشم‌انداز ۲۰ ساله برای ارتقای تولید علم در سطح ملی و بین‌المللی و کاربردی کردن آن برای رفع نیاز جامعه و پژوهش‌محور کردن آموزش در سطح دانشگاه و تربیت نیروی انسانی کارآمد و توسعه‌یافته منتشر می‌شود. مجله علمی پژوهشی مهندسی بیوسیستم ایران در دانشکده مهندسی و فناوری کشاورزی پردیس کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران فعالیت می‌کند. این مجله در حال حاضر عمدتا به دستاوردهای محققان و پژوهشگرانی تعلق دارد که در مجموعه علوم و فنون مربوط به رشته‌های تخصصی مهندسی مکانیک بیوسیستم، مهندسی مکانیزاسیون کشاورزی، علوم و مهندسی صنایع غذایی به تحقیق، پژوهش و تفحص می‌پردازند. این مجموعه اهدافی مانند ارزیابی ماشین‌ها و سامانه‌ها و خطوط تولید تحقیقاتی، توسعه کشاورزی دقیق، کاربرد انرژی‌های تجدیدپذیر در صنعت کشاورزی، خودکفایی صنعتی در زمینه کشاورزی و... را محور فعالیت‌های خود قرار داده است. تاکنون نزدیک به ۴۵ دوره از این مجموعه منتشر می‌شود و سردبیری آن به عهده اسدالله اکرم است. علاقه‌مندان برای چاپ اثر می‌توانند به تارنمای اصلی نشریه به آدرس https://ijbse.ut.ac.ir مراجعه کنند.

روزشمار آکادمی

کنگره در مسیر توسعه علوم کشاورزی و منابع طبیعی

فرهیختگان| اولین کنگره بین‌المللی در مسیر توسعه علوم کشاورزی و منابع طبیعی ۱۶ آذر ۱۳۹۴ توسط گروه آموزش و پژوهش شرکت مهندسی باروگستر پارس با همکاری آکادمی آکسفورد سرت انگلستان در شهر دانشگاه شهر ووج کشور لهستان برگزار می‌شود. با توجه به اینکه این همایش به صورت رسمی برگزار می‌شود، همه مقالات این کنفرانس در پایگاه سیویلیکا و نیز کنسرسیوم محتوای ملی نمایه خواهد شد و شما می‌توانید، مقالات خود را به این همایش ارائه کرده و از امتیازات علمی ارائه مقاله کنفرانس با دریافت گواهی کنفرانس استفاده کنید. علاقه‌مندان می‌توانند با محوریت کشاورزی و توسعه پایدار، منابع طبیعی و توسعه پایدار، آبخیزداری و مدیریت منابع آب و خاک، مهندسی ژنتیک و اصلاح نباتات، مدیریت، ترویج و اقتصاد در بخش کشاورزی، صنایع چوب و کاغذ، هواشناسی کشاورزی، آبیاری و زهکشی، علوم صنایع غذایی، علوم دامی و دامپزشکی، علوم شیلات و آبزیان و... مقالات خود را به این همایش ارسال کنند. همایش در وضعیت پذیرش مقاله است و آخرین مهلت ارسال مقاله به همایش ۲۵ آبان است. علاقه‌مندان برای کسب اطلاعات بیشتر می‌توانند به تارنمای اصلی همایش به آدرس www.icdan.ir مراجعه کنند.

پیشنهاد روز

ریاضی در تلفن همراه

فرهیختگان| دست و پنجه نرم کردن با ریاضیات برای عده‌ای تفریحی لذت‌بخش و برای عده‌ای دیگر کاری طاقت‌فرساست. برای دسته دوم مدام این سوال پیش می‌آید که در کدام قسمت از زندگی‌شان قرار است از آموزه‌های ریاضی استفاده کنند و رنجی که برای یاد گرفتن تحمل می‌کنند چه فایده‌ای خواهد داشت. البته استفاده از دانش ریاضی در سطوح بالا، به درد خرید از سوپرمارکت، رانندگی یا آشپزی نخواهد خورد یا می‌توانیم بگوییم دست‌کم به آن شکلی که انتظارش را دارید به درد نخواهد خورد. یاد گرفتن تفکر منطقی به ذهن سر و شکلی درست می‌دهد و عده‌ای می‌گویند کسانی که با ریاضیات سر و کار دارند در سایر امور مورد علاقه‌شان هم می‌توانند موفق باشند. جدا از این، دانش‌آموزان ریاضی و دانشجویان مهندسی نیازی مبرم به مهارت در ریاضیات دارند. از دستگاه‌های ام‌آرآی و هواپیماهای غول‌پیکر مسافربری تا تلفن‌های همراه و ریموت کنترل در پارکینگ همه وام‌دار ریاضیاتند. برای تمرین در ریاضیات کتاب‌های آموزشی بسیاری در تمام سطوح وجود دارد؛ از ریاضیات دبیرستانی تا معادلات پیچیده دانشگاهی. ابزارهایی هم هستند که برای آموزش ریاضیات در یک سطح متوسط طراحی شده‌اند و برای عده بسیاری قابل استفاده‌اند.

> اپلیکیشن Math Ref مرجعی برای کسانی است که به نوعی با ریاضیات سر و کار دارند

اپلیکیشن Math Ref مرجعی برای کسانی است که به نوعی با ریاضیات سر و کار دارند. در این نرم‌افزار بخش‌های جداگانه‌ای برای مباحث گوناگون ریاضی طراحی شده و در هر بخش مثال‌هایی برای درک هر مطلب آورده شده است.